

פסטיבל טיפול מזורז בעקב־אכילס

תמיד מדברים על התסריט כעקב־אכילס של הקולנוע הישראלי – האם זה יעזור?

כבר הזכירו כמעט את כל מה שצפוי בפסטיבל הסטודנטים לקולנוע שיתרחש בין ה-7 במאי ל-15 ביוני: סרטים קצרים, סרטים ראשונים, סרטים פלסטיניים-ישראליים וישראליים-פלסטיניים, סרטי־מחאה וסרטי־אירוחים, אפילו סרטי־פרז'סומת ווידאו קליפ.

אבל ישנו אירוע, אולי נוצץ פחות ומושך פחות, שאם יצליח, אפשר יהיה לברך עליו ולאמר שהוא באמת נחוץ ונאה לסטודנטים לקולנוע, בעיקר למי שרוצים לעשות קולנוע ישראלי ועל לולים לקבל גם הם ביום בהיר אחד נכנס בראש ממבקר־קולנוע ציוני.

לכן, ייתכן שהמיסגרת המיפגשים בנושאי תסריטאות, שבה ישתתפו כמה מומחים בינלאומיים בנושא, תהיה רווח נקי לכל מי שיטריח עצמו להשתתף בה.

ביום א' (8.5) – סדנה לסיפור לתסריט. ביום ב' (9.5) – סדנה למיבנה תסריט.

ביום ג' (10.5) – עיבודים לתסריט, סדנה שבועדיא תפעיל כוח־משיכה גדול, בגלל השמות המיועדים להשתתף בה – קארל רייס ואיש טוואן סאבו.

ביום ד' (11.5) – דיאלוגים, אין ספק, עתיד להיות מרתק. גם הורמנות להכיר ראשי־מחלקות לקולנוע באוניברסיטות של פאריס, בוראפסט וניו־יורק.

ביום ה' (12.5) – בחירת תסריט להפקה ותסריטאות מיקצוע, גם בנושא זה לא מקבלים כל יום עצות ממיקצוענים.

מי שבאמת מעוניין ויכול למצוא את המיקצוענים בימים הנ"ל בין השעות 9.30 ל-12, בחדר 120 בכניין מסקיפו.

חדר

חובה לראות:

תל־אביב: ז'אן דה פלורט, מוכת ירח, הקיסר האחרון, המבצר הנסתר, מלאכים בשמי ברלין, לילי איב, עיניים שחורות, החפוז המכני, להתראות ילדים.

ירושלים: הקיסר האחרון, עיניים שחורות, מי־שפחח המלוכלכים, מוכת ירח, להתראות ילדים.

חיפה: להתראות ילדים, הקיסר האחרון, מוכת ירח.

תל־אביב

*** **ליירי איב** (פריז, ארצות־הברית) – פנינה זוהרת ומוהירה של פרסטון סטרג'ס, שידע לא רק להראות, כי אם גם להשמיע הערות מבריקות ועוקצניות על אופיו של האמריקאי החמור ובכלל על כל אדם.

*** **הקיסר האחרון** (חן ותכלת, מוצג גם באורון בירושלים וברביאר בחיפה) – זיקוקין די־רז קולנועיים שאסור להחמיץ, גם בגלל כובד האוסקרים וגם בגלל השכלה כללית.

*** **התסוז המכני** (תמוז, ברטיניה) – סימפוזיה של אלימות, בניצוחו של סטנלי קובריק. האיש היודע לברוא עולם ומלואו באולפן.

*** **עיניים שחורות** (סוסיאון תל־אביב, מוצג גם בירושלים) – נוסטלגיה ופיוט, הרבה תחרה והומור, קרינה של אנטון צ'כוב וכישרון של מארצ'לו מאסטרויאני.

*** **ספטמבר** (טיילת, ארצות־הברית) – וודי אלן בסיפור רכילות, המשמש כקרש־קפיצה לעיצוב יחסים בין בני־אדם, המתקשים להגשים את אהבתם. תזמורת קאמרית של שחקנים מופלאים, בראשם דנהולס אליוט ואיליון סטריץ'.

*** **מוכת ירח** (אורלי, ארצות־הברית, מוצג גם בכפיר בירושלים וברון חיפה) – זוכת האוסקר שר, היפה והמחוננת, כאלמנה איטלקית, המתאהבת בהשפעת הירח באחי ארושה ניקולאס קייב'. זוכה האחרת, המצטיינת כאן בתפקיד אמה של שר, היא אולימפיה דוקאקיס, שחקנית־תיאטרון מעולה, שקיבלה על תפקיד זה את אוסקר שחקנית־המישנה. אוסקר נוסף ניתן גם לתסריט של ג'ון פטריק שאגלי.

לינדאי קראוז וג'ו מאנטניה: בנפש מהמרת

מותח היטב את כולם. הכתיבה ומיבנה התסריט עולים אמנם על הבימוי, שהוא לעיתים מהוסס כלשהו, עם סצינות שהדבק שבהן אינו מושלם, אבל בסך־הכל, כתרגיל מבדר לשעתים, זה בהחלט יעיל.

לינדאי קראוז משכנעת כאשה בטוחה בעצמה ובמיקצועה, אך ג'ו מאנטניה, כרבי־הרמאים, המלמד אותה לקח, לכל אורך הסרט, מצליח לגנוב לא רק את הכסף, אלא גם את התצוגה.

הכה את המומחה

שם המישחק (טיילת, תל־אביב, ארצות־הברית) – כולם מישחקים כאן מישחקים של חתול ועכבר. הגיבור עם הגיבורה, שניהם עם החוק, ומעל הכל, הבימאי־תסריטאי דייוויד מאמט עם קהל־הצופים שלו.

מעשה בפיזיקאיטריה היוצאת לגלות מהו הדחף הנורא הזה, שהביא לקוח מהמרו אל עברי פי חתו, ונופלת בעצמה קורבן לאותם הרמאים שסידרו אותו. בהתחלה נדמה לה שהיא יכולה להסתדר איתם, אחר־כך נדמה לה שהם עצמם קורבנות של אחרים, אחר־כך היא מתחילה להבין שבעצם עובדים עליה בלי הרף. זוהי רק ההתחלה. כי בהמשך, כאשר הם מתנדבים ללמד אותה כמה מסודות המיקצוע, והיא מרגישה כבר כמו אחד מהחברה, רק אז מסתבר לה שה־עניינים אינם כלל כפי שהם נראים בעיניה. שעה שהיא מאמינה כי היא שותפה למיבצע גאוני, ששכר שמן בצידו, היא עצמה אינה אלא בלי שנועד לזריקה לאחר השימוש.

אם כל זה אינו ברור כל־כך, הרי זה כבוונה. כי הסרט כולו הוא מישחק־תענוגים, שבו צריך הצופה להאמין מדי פעם שהוא מבין במה העניין, כדי שיופתע מחדש בכל דקה או שתיים מן התוכנית הלא־צפויה שחוכנה עבורו.

אין זה סרט נאוני או חשוב במיוחד, אבל מאמט, ממחזאי־הצמרת בארצות־הברית, שמביים כאן את סרטו הראשון,

המיטה היפהפיה שלי

סמי ורוזי עושים את זה (דיז'ן גוף, תל־אביב, בריטניה) – שיתוף־הפעולה החדש בין הבימאי סטיבן פריס והתסריטאי האנוף קוראי־שי (שעשו יחד את המכבסה היפהפיה שלי), הוא ראווה, רועש, יומרני ומרוח למדי. ממוקם בלונדון דימונית שעולה בלהבות, הודות לטיפול המסור של התאצרוזים המנצח, ש־מעודד זעזועות ואי־שוויוניות על כל צעד ושעל. זה צריך, כנראה, להיות משל מליטי, מיני, סוציאלי ופילוסופי, אך אחי מעמסה קצת כבדה על כתמיהם לא רחבות במיוחד.

סמי הוא בן של מליטיקאי פאקיסטאני, שנישא בלונדון לבת המקום וחי עימה בנישואן מתוחים ומודרניים. היא שוכבת עם מי שהיא רוצה, לפי המודמן. הוא נוהג כמות, ואם קורה שזוג־לסביות עוברות בדיחה ועושות את זה (כלשונו הגנונה של ש־הסרט בעברית), תוך כדי תעמולה נגד ה־הסריטיסכסואליות – שתבוא עליהן החרכה. ממילא העולם כולו עולה בלהבות, צריך געש אהבה, ואם לא אהבה אז חיבה, ואם לא חיבה, אז חום, ואם לא חום, אז משהו שיחיה דומה לזה, בכל מקום שזה מודמן.

אביו של סמי, שנמלט ממאקיסטאן, שם הגליא מכותיו בכל אויבי המשיטר שבו כיוון כשר, בא לחסות בעל קורתו של הבן שבוחר בו, ואינו מצליח להבין את העולם ההמוך הזה, את מערכת־היחסים שבין הגזעים, בין המינים ובין הדורות. הוא מחפש נואשות איזו מיטענת קנה רצוף, וזה באמת כל מה שהוא מוצא, אפילו כאשר הוא מצליח להמיה מעט רוח באהבה לזה, בכל מקום שזה מודמן.

רולאנד גיפט, שאשי קאפור: גירויו של תאציר

ישנה לבת־אצולה בריטית, שהכני עוד בהיותו סטודנט בבריטניה.

מרוב דמיויות החנות במעגלים, מרוב פעלולים ומרוב מוזר מה, קשה לו לפירש להיות יותר מאשר שיטחי. ברור לכל שהאטמה היא בגברת תאציר שגרמה לבריטניה להיות מה שהיא היום, מוזהמת, מותסכלת, עומדת עם רגל אחת בתוך הרי־געש ומתכווננת לזנק מנימה גם עם השניה. אין ספק שהוא מאמין בכך, אך לאמר שהוא מצליח, בכל זאת, לשכנע את כל מי שלא היה משוכנע עד עתה, זה כבר מוגזם בהחלט.

שוטר אישי לעד נשי

זר שומר עלי (רביחן, תל־אביב, ארצות־הברית) – אומרה שבה חזנו פעמים רבות בקולנוע, אדם שהיה עד למעשה־רצח והמיסטר

ממקידה עליו מישמר, כדי שלא יוכנע לאוימו של הרוצח שירצה בוודאי להשתיק אותו. במיקרה הזה מדובר בעדה, אשת החברה הגבוהה, ואילו השוטר, ששומר על חייה, הוא בלש טרי, שזה עתה הגיע מן המרברים למנהטן וזהו העולם הנוצץ עוד מסנוור אותו.

רידלי סקוט, אביר העולמות הדימוניים והמדע הבדיוני (בליד ראה, הנוסע השמיני, אנדה), נוחת סוף־סוף על כדור־הארץ, אבל קשה לו לראות אותו כמו שהוא במציאות, או אולי המציאות סתם משעממת אותו. לכן, אם תחזו בצילומים של ניו־יורק, שנראים לא כל־כך ריאליסטיים, תדעו שזה סקוט המתגעגע לעולמות הפריים שלו.

הצרה היא שבתנאים כאלה, הסיפור כבר לא כל־כך חשוב ונובן שהוא צפוי בהחלט. גבר צעיר מבלה לילותיו בדירת־פאר של אשה צעירה ועשירה, ושומר עליה מכל פגע; האם צריך להיות נביא כדי לנחש שכאן יצמח רומאן? ושהשוטר המיסכן והמזמזם, שיש לו אשה וצאצא בבית, יעבור יסורים נפשיים קשים ושכסומו של דבר יופיע הרוצח וכולם יהיו בשכנה נוראה, שממנה רק אומץ אמיתי, נוסח חיזור גורלי, עשוי להצילו.

אבל מה לעשות שכל הסיפור אינו משכנע כלל. בעיקר

לורין בראקו, תום ברנגר מימי רוג'רס: משעממות

משום שתום ברנגר הוא שחקן קלוש מאוד (נכבד בפלאטון הוא נראה טוב יותר), ואילו מימי רוג'רס, במקום להיות אשת־החברה מהממת בזימיה ובקיסמה האישית, היא סתם עוד כוכבית מהשורה, שאין לה שום יתרון בולט על פני אשת השוטר (שתייהן שחקניות כושלות ומנים שקל לשכוח באותה המידה). היא אמנם מאזינה למוסיקה קלאסית ומתכווננת בסימפוני־אמנות, אך זה לא עושה רושם על אף אחד, ונראה מלאכותי לכל אורך הדרך. המותחן הזה בקושי מדגדג.